

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12\(185\).12](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.12(185).12)
УДК 378:796.035.011.3-025.13

Бугайчук Н.Б.,
<https://orcid.org/0009-0008-1947-4106>
викладач кафедри фізичної культури,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк
Бєлікова Н.О.,
<https://orcid.org/0000-0003-2789-7586>
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії фізичного виховання та рекреації,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

МОДЕЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

У статті теоретично обґрунтовано та визначено структуру моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів, яка включає соціально-педагогічні передумови її розробки, педагогічні умови, етапи впровадження та критерії ефективності. Усі складові моделі перебувають у взаємозв'язку та забезпечують її поетапне впровадження. Визначено такі підходи як складові соціально-педагогічних передумов розробки моделі: діяльнісний, аксіологічний і особистісно-орієнтований. При розробці моделі були дотримані такі принципи: принцип наукового пізнання (науковості, функціональності, системності, прогностичності), загальнодидактичні (свідомості і активності, практичного застосування умінь та навичок, індивідуальності та співробітництва), специфічні (здоров'язбереження, реалістичності, взаємодії та інтеграції). Виокремлено педагогічні умови ефективного використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів: забезпечення оптимізації процесу формування позитивної мотивації студентської молоді до використання оздоровчо-рекреаційних технологій; систематизація та поглиблення знань здобувачів освіти педагогічних спеціальностей щодо особливостей забезпечення здоров'язбережувального освітнього середовища; застосування механізмів залучення здобувачів освіти до всебічного використання оздоровчо-рекреаційних технологій. Означено етапи впровадження моделі: підготовчо-діагностичний, організаційно-методичний та результативно-підтримуючий. Визначення ефективності застосування моделі здійснюється шляхом виокремлення її критеріїв: мотиваційного, когнітивного, діялісно-поведінкового, особистісного. Результати дослідження свідчать про доцільність практичної реалізації змодельованого процесу використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів.

Ключові слова: здобувачі освіти, оздоровчо-рекреаційні технології, модель, фізичне виховання, педагогічні умови.

Nazar Buhaichuk, Natalia Belikova. Model of Use of Health and Recreation Technologies in Physical Education of Students of Pedagogical Colleges. The article theoretically substantiates and defines the structure of the model of the use of health and recreational technologies in the physical education of students of pedagogical colleges, which includes the socio-pedagogical prerequisites for its development, pedagogical conditions, stages of implementation and efficiency criteria. All component models are interconnected and ensure its gradual implementation. The following approaches have been identified as components of the socio-pedagogical prerequisites for the model's development: activity-based, axiological, and person-oriented. When developing the model, the following principles were observed: the principle of scientific knowledge (scientific, functional, systematic, predictive), general didactic (awareness and activity, practical application of skills and abilities, individuality and cooperation), specific (health preservation, realism, interaction and integration). Pedagogical conditions for the effective use of health and recreation technologies in the physical education of students of pedagogical colleges are identified: ensuring the optimization of the process of forming positive motivation of student youth to use health and recreation technologies; systematization and deepening of the knowledge of the students of pedagogical specialties regarding the features of providing a health-preserving educational environment; application of the mechanisms of attracting students to the comprehensive use of health and recreational technologies. The stage of implementation of the model are defined: preparatory-diagnostic, organizational-methodical and result-supporting. Determining the effectiveness of the model's application is carried out by identifying its criteria: motivational, cognitive, activity-behavioral, personal. The results of the study indicate the feasibility of the practical implementation of the simulated process of using health and recreation technologies in the physical education of students of pedagogical colleges.

Keywords: students, health and recreation technologies, model, physical education, pedagogical conditions.

Постановка проблеми. Нині одним із пріоритетних напрямів розвитку сучасного суспільства є актуалізація питань зміцнення здоров'я молоді поряд із подоланням екологічних, економічних і соціальних загроз сьогодення. Зниження рівня здоров'я та фізичної підготовленості студентської молоді безпосередньо пов'язано зі зменшенням їх інтересу до занять фізичною культурою та спортом, а також зменшенням щоденної рухової активності. Це може бути пов'язано з

низькою мотивацією до занять фізичним вихованням, несформованістю цінностей фізичної культури і недостатнім рівнем знань щодо оздоровчо-рекреаційної рухової активності [7].

Невідповідність умовам сучасності, значне відставання від світових стандартів ресурсного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, а саме організаційного, кадрового, науково-методичного, медико-біологічного, матеріально-технічного, інформаційного, все це є важливими чинниками фізичного і соціального благополуччя, поліпшення стану здоров'я, ведення здорового способу життя і подовження його тривалості. Тому збереження та зміцнення здоров'я студентів, формування у них навичок здорового способу життя та активного відпочинку – це завдання, яке стоїть перед державними освітніми структурами та педагогічною громадськістю нині.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні постає проблема неефективного використання педагогічних методів і засобів оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти, нераціонального поєднання рухової та інтелектуальної активності. Погоджуємося із думкою Лівак П.Є., що сучасний ритм життя студентської молоді відображається на функціонуванні усіх систем організму, сприяючи виникненню процесів втоми і перевтоми, виснаженню адаптивних резервів. Крім того, ймовірні педагогічні помилки можуть призводити до вияву невротичних порушень, гіподинамії та розвитку хронічних захворювань. Існує проблема дисонансу між вербально усвідомлюваною цінністю здоров'я та реальною поведінкою, спрямованою на його збереження та зміцнення при усвідомленні студентами здоров'я як важливої життєвої цінності [2; 3; 7].

Все зазначене слугує соціально-педагогічним підґрунтям розробки моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні студентської молоді.

Мета дослідження – науково обґрунтувати і змоделювати процес використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Моделювання – це процес, який відтворює принципи організації або функціонування, певні властивості, ознаки та характеристики об'єкту. Проектування будь-якої педагогічної моделі потрібно здійснювати з урахуванням деякого фіксованого елемента, який є найбільш конкретним і чітко визначеним [10].

У процесі розробки моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів нами були дотримані вимоги, що забезпечують її ефективність (рис. 1). Таким елементом є цілі навчання, відповідно до яких відбувається вдосконалення певної моделі навчання. Також необхідно враховувати, що всі компоненти моделі повинні бути взаємозв'язані. Зміна одного компонента зумовлює зміну іншого, тому при проектуванні моделі були враховані впливи, які можуть призвести до втрати цілісності як системи загалом, так і окремих її компонентів.

Укладена нами модель складається із трьох розмежованих структурних елементів: соціально-педагогічних передумов розробки моделі, педагогічних умов, етапів та критеріїв ефективності її впровадження. Усі складові моделі перебувають у взаємозв'язку та забезпечують її поетапну реалізацію. Окрім того, виокремлені структурні компоненти, на нашу думку, вказують на комплексність досліджуваного процесу та сприяють його поетапному конструюванню.

Формування мети та завдань моделі залежала від відповідних підходів, принципів та педагогічних умов її реалізації. Розуміючи методологію як філософську вихідну позицію наукового пізнання, що є загальною для різних напрямів підготовки майбутнього фахівця, та відповідно до мети і завдань моделювання процесу підготовки фахівців, до методологічних підходів відносимо: діяльнісний, аксіологічний і особистісно-орієнтований.

Застосування діяльнісного підходу як передумови ефективного використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні студентської молоді повинно базуватися на його теоретичних засадах. Як відомо, діяльнісний підхід в освіті – це спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішної інтеграції в соціум і професійну самореалізацію [8].

Переваги діяльнісного підходу у розвитку культури здоров'я студентів полягають у тому, що: студенти засвоюють навички формування здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я; зменшення психологічного навантаження; створення невимушеної атмосфери. Крім того, діяльнісний підхід передбачає визнання особистості здобувача освіти як носія власного досвіду, включення їх у здоров'язбережувальну діяльність і стимулювання їхньої активності, поетапне включення студентів у процес реальної практичної професійної діяльності.

Науковцями теоретично обґрунтовано, що аксіологічний підхід базується на ідеї пріоритету загальнолюдських цінностей та цінностей кожної особистості окремо і передбачає концентрацію засобів навчання на вихованні ціннісних орієнтацій. Аксіологічний підхід у моделюванні освітніх технологій передбачає використання змісту, прийомів, методів і форм навчання, його засобів для зміцнення здоров'я студентської молоді, утвердження здорового способу життя, розвитку ціннісних орієнтацій. Аксіологізація навчання зміщує акценти з авторитарної на особочентричну парадигму в освіті, вона утверджує диференціацію навчання залежно від інтелектуальних здібностей здобувачів освіти, активізує ціннісно-сміслову сферу суб'єктів учіння, робить навчання посильним і доступним, забезпечує саморозвиток. Лише на цій основі можна передбачати здобуття професії, наближеної до інтелектуальних можливостей особистості і потреб суспільства.

На нашу думку, впровадження цього підходу в освітній процес дозволить підсилити вміння здобувачів освіти опанувати особливі педагогічні цінності як необхідної передумови того, щоб у подальшому мати можливість ефективно працювати із унікальністю аксіологічної сфери кожного здобувача освіти й забезпечити при цьому успішну взаємодію.

Поряд з діяльнісним та аксіологічним підходами, важливим є врахування основних засад особистісно-орієнтованого підходу. Особистісно-орієнтований підхід в освіті вимагає створення умов для розвитку суб'єктів освітнього процесу, розробку варіативного змісту освітніх програм, які спрямовані на розширення можливостей професійного самовизначення і саморозвитку особистості здобувача освіти, у тому числі акцентування уваги педагогів на розвиток професійно важливих якостей особистості студента; застосування в освітньому процесі сучасних освітніх технологій;

забезпечення моніторингу навчальних досягнень студентів, моніторингу професійно-педагогічної діяльності викладачів фахових дисциплін [1].

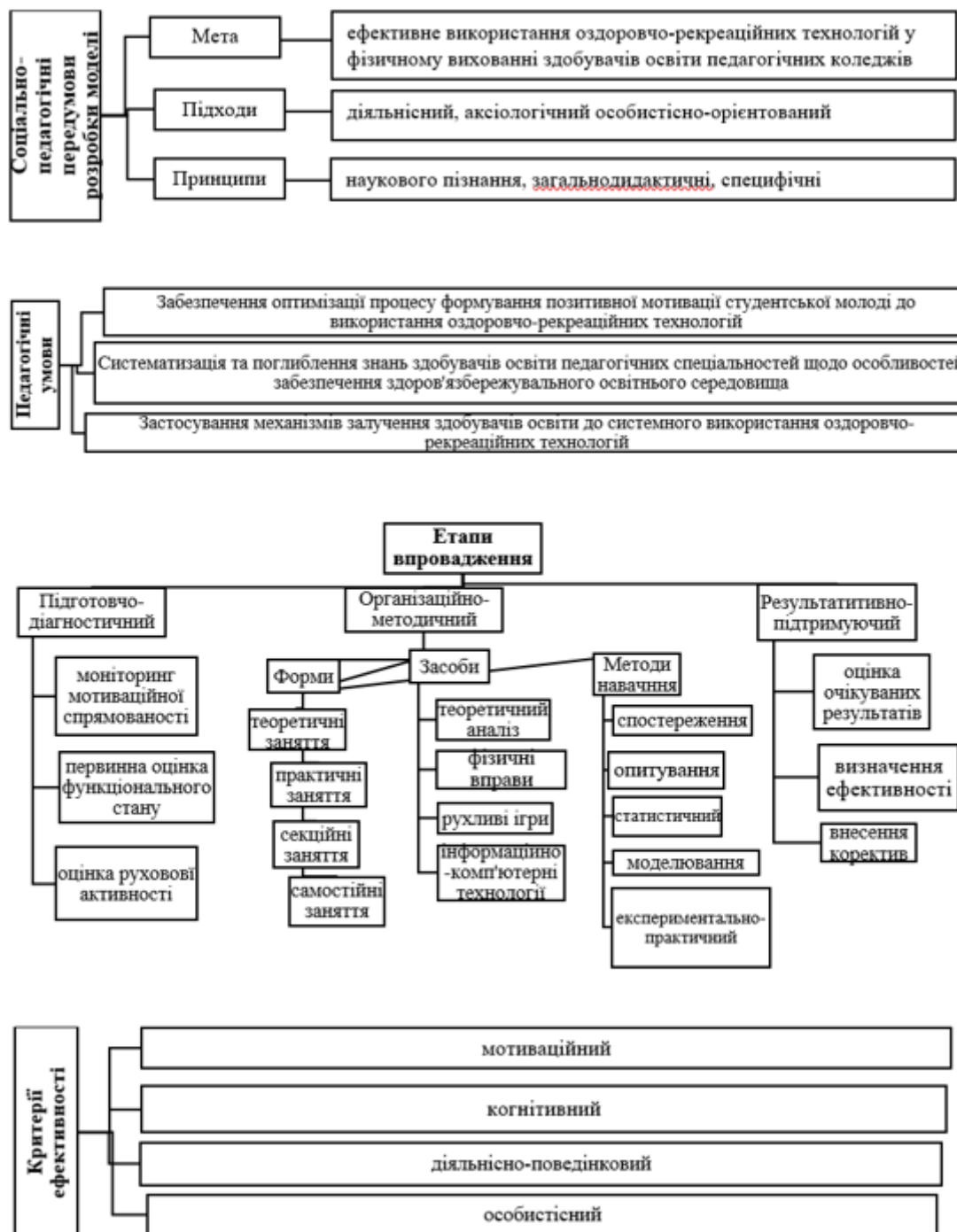

Рис.1. Структура моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів

Отже, керуючись основними засадами особистісно-орієнтованого підходу, при розробці засобів, які включають оздоровчо-рекреаційні технології, безперечно, необхідно зважати на особистісні індивідуально-типологічні та біологічні показники, оскільки від цього залежить подальша ефективність їх практичного застосування.

Визначені підходи є взаємодоповнюючими і взаємозалежними та передбачають ефективне використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні студентів педагогічних коледжів.

До блоку соціально-педагогічних передумов моделі включено також принципи як основну систему вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує ефективність освітнього процесу. Вважаємо за доцільне виокремлення трьох груп принципів: наукового пізнання, загальнодидактичних і специфічних.

Принципи наукового пізнання, серед яких доцільно виділити принципи науковості, функціональності, системності, прогностичності, знайшли своє широке відображення у науковій літературі.

У багатьох роботах вітчизняних науковців вказано специфіку реалізації загальнодидактичних принципів у системі вищої освіти. Як основні, ними виділені такі: гуманістичної спрямованості навчання; забезпечення єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій навчання; професійної спрямованості навчання; науковості; систематичності й системності; доступності нарощування труднощів; свідомості, активності й самостійності здобувачів освіти у навчанні; індивідуального підходу до студентів; наочності; міцності засвоєння знань, умінь та навичок; оптимізації освітнього процесу; зв'язку навчання з життям; емоційності навчання.

Опираючись на теоретичні засади застосування загальнодидактичних принципів, вважаємо за необхідне при обґрунтуванні моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів, класифікувати їх на такі категорії: принцип свідомості і активності, принцип практичного застосування умінь та навичок, принцип індивідуальності та співробітництва.

Принцип активності і свідомості передбачає активне залучення студентської молоді до використання оздоровчо-рекреаційних технологій в освітньому процесі та позанавчальній діяльності, усвідомлення поняття здоров'я як найбільшої цінності, ведення здорового способу життя. Принцип практичного застосування умінь та навичок забезпечує вибір практико-орієнтованих форм та методів взаємодії, засвоєння знань на основі власного досвіду діяльності; створення педагогічних умов, що прискорюють результативність професійної підготовки майбутніх педагогів. Принцип індивідуальності і співробітництва передбачає врахування особливостей рівня фізичного, психічного та соціального розвитку та рухової активності кожного здобувача освіти окремо, організацію спільної життєдіяльності усіх учасників освітнього процесу [9].

Разом з тим, ефективне залучення студентської молоді до використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичній культурі неможливе без застосування *специфічних принципів*. Використання специфічного принципу взаємодії та інтеграції дозволить сформувати у студентів цілісне ставлення до свого здоров'я через урахування не лише біологічних і фізичних факторів, а й соціальних та факторів зовнішнього середовища. Важливим є врахування міждисциплінарної взаємодії та інтеграції учасників освітнього процесу із використанням інтегрованих курсів, додаткових спецкурсів із використанням єдиних форм і методів навчання.

Ефективне функціонування моделі неможливе без виокремлення *педагогічних умов* її реалізації [6]. Опираючись на практичний досвід сучасних дослідників, під час розробки моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів, ми виокремили такі педагогічні умови:

- забезпечення оптимізації процесу формування позитивної мотивації студентської молоді до використання оздоровчо-рекреаційних технологій;
- систематизація та поглиблення знань здобувачів освіти педагогічних спеціальностей щодо особливостей забезпечення здоров'язбережувального освітнього середовища;
- застосування механізмів залучення здобувачів освіти до всебічного використання оздоровчо-рекреаційних технологій.

Ми визначили *оптимізацію формування позитивної мотивації студентської молоді до використання оздоровчо-рекреаційних технологій* як важливу педагогічну умову при моделюванні об'єкту дослідження. Вважаємо, що визначення мотиваційних компонентів та знаходження шляхів їх оптимізації дозволить розширити уявлення здобувачів освіти про ключові поняття здоров'язбереження і дасть можливість практично відобразити їх у відповідних поведінкових стратегіях. Провівши первинний моніторинг мотиваційної спрямованості студентів, ми встановили, що заняття фізичною культурою не є пріоритетним видом їх діяльності, а основним мотивом відвідування спортивних навчальних занять є лише позитивна оцінка. Лише третина респондентів відмітила покращення здоров'я як основну мотивацію занять спортом в початковій та позанавчальній час. Ми переконані, що сучасна студентська молодь потребує покращення теоретичних і практичних умінь та навичок щодо організації та ведення власної оздоровчо-рекреаційної діяльності. Тому методи навчання, які передбачені в організаційно-методичному блоці моделі, спрямовані на підвищення рівня мотивації до використання елементів спортивно-рухової активності в їхній щоденній діяльності [3].

На нашу думку, *систематизація та поглиблення знань здобувачів освіти щодо особливостей створення здоров'язбережувального середовища* є необхідною умовою при формуванні ефективного використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні. Для здобувачів освіти педагогічних коледжів необхідним є включення елементів здоров'язбереження в усі форми та засоби навчання. Пріоритетними є залучення елементів оздоровчо-рекреаційних технологій під час проведення теоретичних, практичних занять та самостійної роботи студентів. Проте не менш ефективним є запровадження спеціальних курсів та секційних занять. Секційні заняття та спецкурси сприяють: гармонійному розвитку особистості; покращенню здоров'я та розвитку фізичних якостей; розвитку інтелектуальних здібностей; засвоєнню важливих рухових умінь і навичок; вихованню морально-вольових якостей, дисциплінованості; вихованню навичок культури поведінки тощо.

Нами впроваджено спецкурс «Організація оздоровчо-рекреаційної діяльності в початковій школі», який дає можливість оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками забезпечення впровадження здоров'язбережувальної діяльності в сучасному закладі освіти. При викладанні спецкурсу використовуються методи навчання, які дозволяють у повній мірі висвітлити його теоретичний та практичний аспекти із врахуванням завдань для самостійної роботи. По закінченню спецкурсу здобувачі освіти будуть вміти: розробляти та складати загальні вимоги до проведення рекреаційних ігор для школярів різного віку; визначати особливості фізичного та функціонального розвитку людини; проводити вправи із оздоровчої гімнастики та фізкультхвилинки в початковій школі тощо [4].

Поряд з формуванням позитивної мотивації та усвідомлення необхідності використання здоров'язбережувального освітнього середовища, виокремлюємо третю педагогічну умову – застосування механізмів залучення здобувачів освіти до всебічного використання оздоровчо-рекреаційних технологій.

Важливим завданням формування культури здоров'я студентської молоді є залучення молоді до оздоровчо-рекреаційної рухової активності, підвищення рівня знань у галузі здоров'язбереження, покращення показників морфофункціонального та психоемоційного стану [5]. Функціональні зміни, що відбуваються в організмі під час виконання фізичних вправ, стимулюють процеси відновлення й адаптації, сприяють розвитку фізичних якостей, задовольняють потреби людини в руховій активності [2].

Серед багатьох видів оздоровчо-рекреаційної діяльності фахівці рекомендують активно використовувати спортивні ігри як засіб фізичної активності, яка має низку переваг внаслідок їх емоційності, доступності та оздоровчо-рекреаційного ефекту, що обумовлена впливом на фізичну та психоемоційну сферу студентів ЗВО. Непроста сучасна ситуація буденного студентського життя вимагає широкого використання засобів оздоровчого фізичного виховання, рекреації та масового спорту (у тому числі, ігрових видів спорту) у навчальній та позанавчальній діяльності.

Впровадження сучасних технологій фізичного виховання в освітній процес студентів є дуже важливим аспектом формування здорового способу життя та підвищення рівня їх рухової активності. Використання електронних педометрів та спортивних браслетів, які дозволяють вимірювати кількість кроків, дистанцію, кількість спалених калорій та інші параметри рухової активності, дозволяють використовувати отримані дані для самоаналізу та самоконтролю за рівнем власної рухової активності. Додатковими сучасними технологіями, які використовуються в освітньому процесі з фізичного виховання і допомагають студентам ефективніше організувати свій час та контролювати власний прогрес, є мобільні додатки та онлайн-платформи для планування фізичних навантажень і моніторингу тренувального процесу.

Ми визначили етапи впровадження моделі: підготовчо-діагностичний, організаційно-методичний та результативно-підтримуючий. На *підготовчо-діагностичному етапі* був проведений моніторинг мотиваційної спрямованості здобувачів освіти, оцінка їх функціонального стану та рухової активності. За результатами цього етапу були визначені форми, засоби та методи як основні складові *організаційно-методичного етапу*. Теоретичні, практичні, самостійні заняття, участь у секційних заняттях та відвідування спецкурсу є ключовими формами навчання, які забезпечують ефективне впровадження оздоровчо-рекреаційних технологій в освітній процес. Для досягнення основних результатів навчання були застосовані такі засоби: фізичні вправи, рухливі ігри та інформаційно-комп'ютерні технології. Ми переконані, що різноманітність засобів навчання дозволить досягнути максимальної його ефективності. Не менш важливою складовою організаційно-методичного етапу є методи навчання. Серед основних методів навчання, які застосовуються у програмі спецкурсу та відображені у моделі, є: спостереження, моделювання, опитування та експериментально-практичний метод.

На *результативно-підтримуючому етапі* проведено оцінку очікуваних результатів. Визначення ефективності моделі проводилося шляхом порівняння мотиваційних, фізіологічних та рухових показників здобувачів освіти на різних етапах дослідження до та після проходження спецкурсу. Заключним елементом результативно-підтримуючого етапу було внесення коректив у процес використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів.

Визначення ефективності застосування моделі здійснюється шляхом виокремлення її критеріїв, серед яких: мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-поведінковий і особистісний. *Мотиваційний критерій* підготовки майбутніх педагогів відображається у рівні сформованості і усвідомлення суті поняття оздоровчо-рекреаційні технології, рівня інтересу та пізнавальної потреби. *Когнітивний критерій* визначається як система опанування знань теорії і методики фізичного виховання та фізичної рекреації, практики організації і проведення фізичних вправ та спортивних заходів. *Діяльнісно-поведінковий критерій* становить собою комплекс особистісно набутих способів дій з формування індивідуального набору рухових умінь і навичок, необхідних у повсякденному житті та у професійній діяльності. *Особистісний критерій* відображає сформованість особистісно й професійно значущих якостей здобувачів освіти.

Висновки. Для ефективного залучення оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичне виховання здобувачів освіти педагогічних коледжів була спроєктована організаційна модель, складові елементи якої забезпечили її впровадження у практичну діяльність. Педагогічні передумови розробки моделі визначили особливості етапів її впровадження. Первинна оцінка мотиваційної, фізіологічної та рухової активності складає основу підготовчо-діагностичного етапу. Організаційно-методичний етап передбачає визначення форм, засобів та методів навчання. Оцінка результатів та визначення ефективності застосування моделі відбувається на результативно-підтримуючому етапі. Поетапне впровадження моделі та визначення критеріїв її ефективності забезпечується взаємозв'язком усіх її структурних елементів.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження будуть спрямовані на визначення ефективності розробленої моделі використання оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні здобувачів освіти педагогічних коледжів через її практичну імплементацію.

Література

- 1.Базильчук, В. Б. (2020). Реалізація особистісно орієнтованого і діяльнісного підходів до розвитку рухової активності студентів засобами спортивних ігор в освітньому середовищі університету. *ВІСНИК*, 1471, 116.
- 2.Белікова, Н. О. (2013). Сучасний погляд на перспективи модернізації вищої фізкультурної освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»*, 12 (39), 9-14.
- 3.Бугайчук, Н. Б., Белікова, Н. О. (2022). Оцінка шляхів оптимізації оздоровчо-рекреаційної діяльності студентів педагогічних коледжів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 11(157), 45-48.

4. Бугайчук, Н. Б. (2022). Особливості впровадження спецкурсу «Організація оздоровчо-рекреаційної діяльності в початковій школі» у підготовку майбутніх педагогів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 11 (156), 11-14.
5. Кабацька, О. В., Шуба, Л. В., Шуба, В. В. (2020). Здоров'язбережувальне освітнє середовище у закладі вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманов*, 5 (125), 85-89.
6. Кисельов, В. О., Рибалко, П. Ф. (2020). Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки*, 3 (44), 63-70.
7. Лівак, П. Є., Полухін, Ю. В., Вятюха, В. В. (2021). Здоровий спосіб життя в системі цінностей. *Sciences of Europe*, 77-2, 25-29.
8. Сікорський, П. І. (2021). Основні педагогічні підходи та їх вплив на формування навчальних технологій. *Освітні обрії*, 52 (1), 96-100.
9. Скачедуб, Н. М. (2023). Педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі професійної підготовки. *Олімпійський та паролімпійський спорт*, 2, 26-30.
10. Туманова, Ю. В. (2022). Сутність методу моделювання як науковий процес пізнання. *In Scientific Research and Innovation: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, April 7-8, Dnipro, Ukraine*, 242.

References

1. Bazylichuk, V. B. (2020). Implementation of personally oriented and activity-based approaches to the development of motor activity of students by means of sports games in the educational environment of the university. *VISNYK*, 1471, 116. (in Ukrainian)
2. Bielikova, N. O. (2013). A contemporary view of the prospects for the modernization of higher physical education. *Scientific journal of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Series No. 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, 12 (39), 9-14. (in Ukrainian)
3. Buhaichuk, N. B., Bielikova, N. O. (2022). Assessment of ways to optimize health and recreational activities of students of pedagogical colleges. *Scientific journal of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, 11(157), 45-48. (in Ukrainian)
4. Buhaichuk, N. B. (2022). Peculiarities of the implementation of the special course "Organization of health and recreation activities in primary school" in the training of future teachers. *Scientific journal of the National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, 11 (156), 11-14. (in Ukrainian)
5. Kabatska, O. V., Shuba, L. V., Shuba, V. V. (2020). Health-preserving educational environment in a higher education institution. *Scientific journal of the M. P. Dragomanov NPU*, 5 (125), 85-89. (in Ukrainian)
6. Kyselov, V. O., Rybalko, P. F. (2020). Pedagogical conditions for the preparation of future physical education teachers for the organization of mass sports events. *Bulletin of the Glukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko. Series: Pedagogical science*, 3 (44), 63-70. (in Ukrainian)
7. Livak, P. Ye., Polukhin, Yu. V., Viatokha, V. V. (2021). A healthy lifestyle in the value system. *Sciences of Europe*, 77-2, 25-29. (in Ukrainian)
8. Sikorskyi, P. I. (2021). Basic pedagogical approaches and their influence on the formation of educational technologies. *Osvitni obrii*, 52 (1), 96-100. (in Ukrainian)
9. Skachedub, N. M. (2023). Pedagogical conditions for the formation of health-preserving competence of future physical education teachers in the process of professional training. *Olimpiyskyi ta parolimpiyskyi sport*, 2, 26-30. (in Ukrainian)
10. Tumanova, Yu. V. (2022). The essence of the modeling method as a scientific process of cognition. *In Scientific Research and Innovation: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, April 7-8, Dnipro, Ukraine*, 242. (in Ukrainian)